

Analyyssiesseen kirjoittaminen

- Essee on **pohtiva teksti**, jossa kirjoittaja ”keskustelee” **pohjatekstin** (= tällä kurssilla runo tai novelli, jota analysoidaan) kanssa, eli referoi sitä lukijalle ja esittää siitä omia tulkintoja ja ajatuksia.
- Pohjatekstiä ei ole tarkoitus arvostella, vaan analysoida. Oma mielipide ja suhde novelliin saa kuitenkin näkyä esim. loppukappaleessa, jossa pohditaan novellin teemaa ja sen herättämiä ajatuksia.
- Oletus on, että **lukija ei tunne pohjatekstiä**. Alussa on siis hyvä lyhyesti referoida novellin tapahtumat.
- Kaikki tulkinnat täytyy **perustella** jotenkin pohjatekstistä.
- Novellin tapahtumista puhutaan presensissä.

Poimintoja novellianalyseista BA432-kurssilla:

Hyviä aloitustapoja:

- 1) **Aiheen kertominen:** Riikka Takalan novellissa *Muotit* kokoelmasta *Koira nimeltä Onni ja muita onnettomuuksia* (1997) kuvitellaan naisen ja miehen suhde raaimmassa muodossa...
- 2) **Novellin määrittely:** ”*Muotit* on lyhyt Riikka Takalan kirjoittama postmoderni novelli. Tarinassa ei ole vahvaa juonta, mutta se on ääriään myöten täynnä symboleja ja ajattelemisen aiheita. Novelli on ironinen, reipas ja ehkä tyypillisesti suomalainen.”
- 3) **Juonen referointi:** Riikka Takalan novellissa *Muotit* (1996) nuori pari asuu yhdessä...

Hyviä tapoja viitata tekstiin ja esittää tulkinta:

1) Upotettu lainaus:

Poika on ehkä enemmän impulsiivinen ihminen, **koska hänellä on vain ”ne kaksi matalaa lautasta, jotka jäivät erotessa heittämättä seinään”**. Tyttö on rauhallisempi ja hän ehkä yrittää ratkaista ongelmia rauhassa – **hänen astiathan ”puolitettiin ihan sovussa”**.

Piparkakusta voimme hyvin nähdä, kuinka heidän suhde kehittyi. **”Ensimmäiset piparit tulee syötyä jo taikinana”**, eli alussa molemmat ovat innostuneita ja haluavat maistaa uudesta suhteesta.

2) Referointi:

Vaikkakin ensin **pojasta tytön kakku on herkullisin maailmassa, myöhemmin** jotain muuttuu. Minusta se voisi kuvata, että vaikka heidän suhde ei ole hyvännäköinen, sillä heillä on ongelmia, he yrittävät elää onnellisesti.

Lukija ei tiedä miksi heidän elämä murtui, mutta **kertoja viittaa siihen**, että se oli tytön vika. **Kerrotaan, että hän syö enemmän ja enemmän kakkutalosta**, mikä voisi tarkoittaa että hän ”söi” eli hävitti heidän suhteensa.

- 3) **Suora lainaus:** Novellissa on myös kaksi pientä hiirtä ja tyttö haluaa suojella heitä ja pitää huolta: **”Illalla tyttö antaa suukon hiirten märille nenänpäille ja levittää huolella viltin häkin ylle, jotta niillä olisi turvallista ja hyvin.”**

Huom! Suoraa lainausta täytyy käyttää varovasti: ei liian pitkää lainausta eikä liian montaa suoraa lainausta yhteen tekstiin! Aina kun mahdollista, referoi tekstiä omin sanoin!

Hyviä tapoja lopettaa:

- 1) Kertojan ironisen näkökulman takia tämä novelli saa uuden tason, ja emme voi väittää, että se on yksinkertainen tarina parisuhteesta ja erosta. **Novelli herättää kysymyksen...**
- 2) **Minun mielestäni Muotit-novelli kertoo kaikkein eniten siitä, että** vaikka tehdään reseptin mukaan, pipariukko – tai elämä – voi tulla erilaiseksi kuin haluttiin. **Se esittää**, että jos ihmiset eivät puhu tarpeeksi ja suoraan toistensa kanssa, pieni teko voi sytyttää niin ison nuotion, että kaikki palaa poroksi. **Yksinkertaisesti se sanoo, että** joskus rakkaus ei riitä.
- 3) Emme tiedä selvästi, mitä Takala halusi sanoa, mutta yksi asia on varma: että **ei mikään parisuhteessa tai elämässä ole niin yksinkertaista...**